

Høringsnotat for Natura 2000-område N111 Røjle Klint og Kasmose Skov

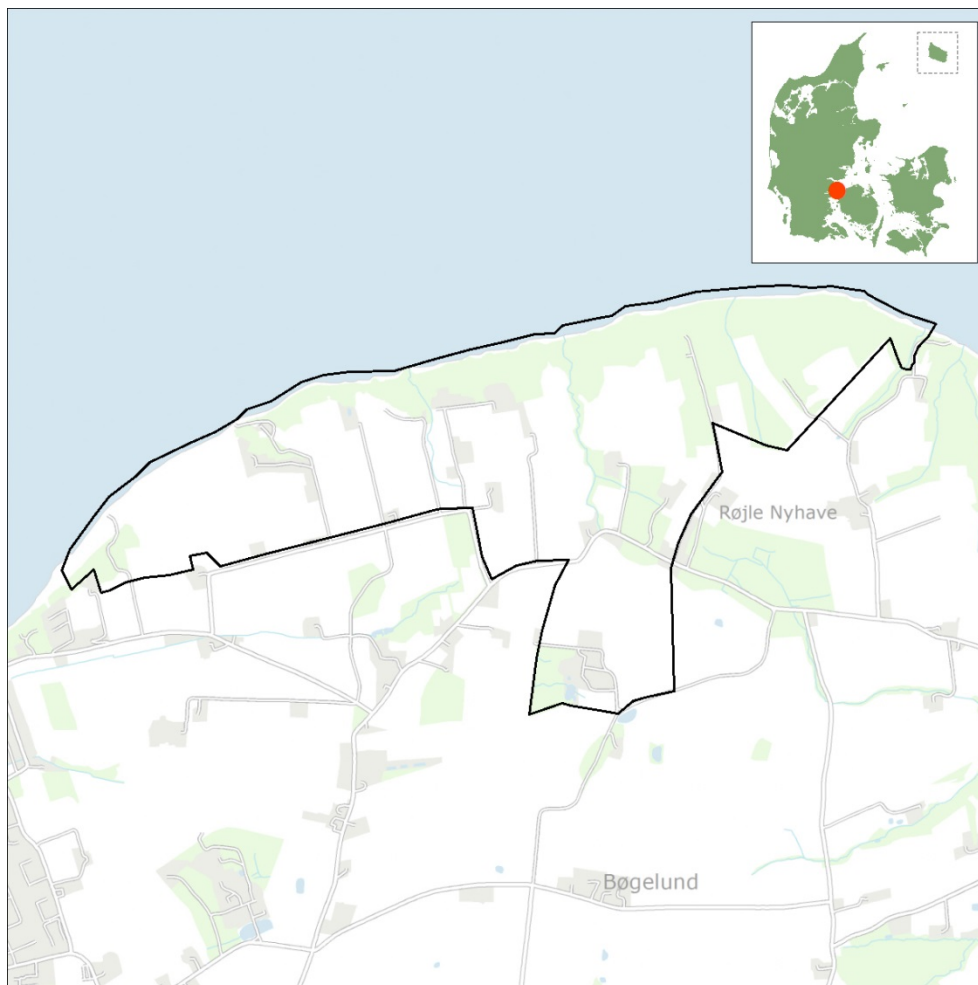
Notat vedrørende høringssvar til forslag af 2017 til justerede Natura 2000-områdegrenser for N111 Røjle Klint og Kasmose Skov.

Forslaget til justerede Natura 2000-områdegrenser for N111 Røjle Klint og Kasmose Skov har været i offentlig høring fra d. 28/9 2017 til d. 3/1 2018.

Indkomne høringssvar ses på <https://fugle-habitat-2017.hoering.mfvm.dk>.

Oktober 2018: Som nævnt i afsnit 5.2 "Den videre proces" har Miljø- og Fødevareministeriet haft en bekendtgørelse i høring med henblik på at opdatere Natura 2000-områdegrenserne. Der er i denne høring ikke kommet høringssvar til dette Natura 2000-område. Afsnit 1.3 er blevet udbygget.

1	Grænsejustering for Natura 2000-området.....	2
1.1	Indledning.....	2
1.2	Danmarks udpegning af Natura 2000-områder.....	3
1.2.1	Kommissionens retningslinjer – ændringer i Natura 2000-områdegrenser.....	3
1.3	Kriterier.....	4
1.4	Høringer.....	5
2	Sammenfatning af høringsforslag og høringssvar for Natura 2000-område N111 Røjle Klint og Kasmose Skov	6
2.1	Sammenfatning af høringsforslaget.....	6
2.2	Sammenfatning af høringssvarene	6
3	Høringsvar vedr. generelle emner.....	7
4	Behandling af områdespecifikke emner	7
4.1	Habitatområde H95 Røjle Klint og Kasmose Skov	7
4.1.1	Høringsforslag	7
4.1.2	Indkomne høringssvar.....	8
4.1.3	Opsamling.....	10
5	Miljøstyrelsens forslag til nye grænser for N111 Røjle Klint og Kasmose Skov	10
5.1	Opsamling	10
5.2	Den videre proces.....	12

Figur 1. Gældende afgrænsning af Natura 2000-området N111 Røjle Klint og Kasmose Skov

1 Grænsejustering for Natura 2000-området

1.1 Indledning

Dette høringsnotat behandler høringsvar for dette specifikke Natura 2000-område. Af høringsnotatet fremgår også dokumentationen for de konkrete justeringer af Natura 2000-områdets grænser. Der er ligeledes udarbejdet specifikke høringsnotater for øvrige Natura 2000-områder, hvor afgrænsningen er blevet justeret. Desuden har Miljøstyrelsen udarbejdet et generelt høringsnotat, som behandler høringsvar vedrørende generelle forhold, spørgsmål og problemstillinger.

Formålet med justeringen bygger på aftalen om Naturpakken, som blev indgået af Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti i maj 2016.

Aftaleteksten lyder: *"Tilpasning af Natura 2000-områdernes afgrænsning
Natura 2000-områderne er nogle af de mest værdifulde naturområder i Danmark. Der indgår dog i*

de udpegede Natura 2000-områder intensive jordbrugsarealer og byarealer, som ikke bidrager til beskyttelsen af direktivarter og -naturtyper, men som alligevel er underlagt nogle af de krav, der følger af Natura 2000-udpegningen.

Der iværksættes, i dialog med interessenterne og EU-kommissionen, en gennemgang af afgrænsningen af Natura 2000-områderne med henblik på at undersøge muligheden for at mindske andelen af intensivt drevne jordbrugsarealer og evt. at udvide de udpegede områder med mere værdifuld natur, hvor det understøtter direktivmål.”

I aftalen er det således aftalt, at Natura 2000-områderne skal tilpasses med henblik på at mindske andelen af intensivt drevne jordbrugsarealer og evt. udvide områder med mere værdifuld natur, der understøtter direktivmål.

Efterfølgende har aftaleparterne bag Naturpakken i forsommeren 2018 ønsket at udvide Natura 2000-områderne med yderligere naturarealer. Derfor er Natura 2000-områderne suppleret med yderligere naturarealer, primært på Naturstyrelsens områder. Det drejer sig om arealer med habitatnatur eller arealer med særlige naturværdier. Derudover er der også i enkelte tilfælde medtaget yderligere arealer, hvor der er tale om store arealer med aftale om konkrete tiltag til naturgenopretning eller naturarealer, hvor private lodsejere selv har foreslået, at arealet kan indgå i et Natura 2000-område.

Resultatet er, at Natura 2000-arealet samlet set reduceres med ca. 29.900 hektar, der primært er intensivt drevne landbrugsarealer og byområder, som Miljøstyrelsen vurderer ikke har væsentlig betydning for beskyttelse af naturtyper og arter omfattet af naturdirektiverne. Natura 2000-arealet udvides med ca. 30.900 hektar nye naturarealer, der primært er beliggende på Naturstyrelsens arealer, og som vil have væsentlig betydning for beskyttelse af habitatnatur og arter omfattet af direktiverne.

1.2 Danmarks udpegning af Natura 2000-områder

Danmark har udpeget 113 fuglebeskyttelsesområder og 261 habitatområder, som tilsammen udgør 250 Natura 2000-områder. Danmark har p.t. udpeget godt 8 procent af landarealet og godt 18 procent af havarealet. De danske Natura 2000 områder er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper. Områderne skal bevare og beskytte naturtyper og dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

Natura 2000-områderne er med til at løfte Danmarks forpligtelser efter fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet, hvor der blandt andet er krav om udpegning af særlige områder, som beskytter arter og naturtyper. Formålet med udpegningen er, at områderne vil medvirke til, at naturen udvikler sig positivt, således at arter og naturtyper på sigt opnår gunstig bevaringsstatus.

1.2.1 Kommissionens retningslinjer – ændringer i Natura 2000-områdegrænser

Europa Kommissionen har i 2005 præciseret mulighederne for at ændre Natura 2000-områdegrænser. Herefter kan ændringer i grænserne for et Natura 2000-område ske ved opdatering af oplysninger i Europa-Kommissionens standarddatabase, som opdateres, når der foreligger ny viden eller nye nationale beslutninger.

I forbindelse med udtagning eller ændringer af habitatområder forudsætter det kommissionens godkendelse bortset fra tekniske fejlrettelser, som samlet udgør under 5 % af områdets areal.

1.3 Kriterier

Miljøstyrelsen har med henblik på udmøntning af Naturpakkens ønsker til justering af Natura 2000-områderne samt EU-kommissionens retningslinjer udarbejdet en række faglige kriterier for ændringer i områdegrænserne.

Disse kriterier præciserer, at enhver ændring skal kunne begrundes naturfagligt, og at ændringer som udgangspunkt skal ske på en måde, så der ikke opstår huller i Natura 2000 områderne. Samtidig bør Natura 2000-grænserne følge naturlige skel (f.eks. veje, diger, levende hegn, vandløb, kyst, skovbryn mv.).

I overensstemmelse med aftaleteksten i Naturpakken er der generelt ikke set på ændringer af grænserne for marine Natura 2000-områder. I visse særlige tilfælde er der sket ændringer, hvor det kan begrundes i hensynet til eksisterende aktiviteter såsom havneanlæg og i øvrigt er i overensstemmelse med Natura 2000-beskyttelsen.

De specifikke kriterier for at udtage arealer fra Natura 2000-områder tager udgangspunkt i, at der kan udtages intensive jordbrugsarealer, arealer i byzone og arealer med tæt bebyggelse, sommerhusområder og arealer med særligt forstyrrende aktiviteter, herunder erhvervshavne. Det indgår dog også, at der ikke må udtages arealer med habitatnatur og levesteder med en væsentlig stabil forekomst af arter på habitatdirektivets bilag 1 og 2, fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1 eller regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter på udpegningsgrundlaget.

I fuglebeskyttelsesområder suppleres udtagningskriterierne med tre yderligere kriterier, hvorefter der skal foretages en konkret vurdering af arealets betydning for tilbagevendende trækfugle og fugle på områdets udpegningsgrundlag.

De udtagne arealer er gennemgået flere gange i forbindelse med kortlægning og overvågning i NOVANA-programmet. Som supplement hertil er bl.a. naturdatabasen, DOF-basen samt seneste og historiske luftfotos gennemgået for at konstatere, at der ikke findes habitatnatur og -arter på arealerne. Der er som nævnt ovenfor gennemført en konkret vurdering i forhold til fugle på udpegningsgrundlaget, hvor dette er relevant.

Der er desuden udarbejdet kriterier for i hvilke tilfælde, et areal kan inddrages i et Natura 2000-område. Efter disse kriterier skal der tages udgangspunkt i, om arealet ligger i tilknytning til habitatnatur eller er et levested for bilagsarter. Derudover skal arealet have en god naturkvalitet.

Disse kriterier er suppleret med kriterier, som skal sikre, at eksisterende husdyrbrug ikke berøres af yderligere husdyrregulering. Dette er gjort ved at definere et areal rundt om alle registrerede husdyrbrug, inden for hvilket Natura 2000-områderne ikke er foreslået udvidet med ammoniakfølsom natur. I vurderingen indgår afstanden til nærmeste husdyrbrug. Denne vurdering bygger på de specifikke kriterier til beregning af friholdt areal omkring husdyrbrug. Der henvises til det generelle høringsnotat for nærmere oplysninger.

Der er desuden lavet supplerende kriterier i forhold til inddragelse af arealer i fuglebeskyttelsesområder, hvor der særligt er lagt vægt på, om arealet har væsentlige forekomster af f.eks. sjældne bilag 1 arter, eller hvis arealet er med til at sikre et eksisterende områdes udpegningsgrundlag.

Der henvises desuden til det generelle høringsnotat, hvor de samlede kriterier fremgår som bilag.

Aftaleparterne har ønsket at udvide Natura 2000-områderne med yderligere naturarealer. Derfor er Natura 2000-områderne suppleret med yderligere naturarealer, primært på Naturstyrelsens områder. Det drejer sig om arealer med habitatnatur eller arealer med særlige naturværdier. Derudover er der også i enkelte tilfælde medtaget yderligere arealer, hvor der er tale om store arealer med aftale om konkrete tiltag til naturgenopretning eller naturarealer, hvor private lodsejere selv har foreslået, at arealet kan indgå i et Natura 2000-område. I forbindelse med gennemgangen af Natura 2000-områderne har Miljøstyrelsen desuden foretaget en kvalitetssikring af de eksisterende Natura 2000-områders grænser. Dette er sket for at justere grænserne i forhold til nutidig anvendelse af digitale kort. I samme proces har Miljøstyrelsen gennemgået de oprindelige høringssvar fra dengang, da Natura 2000-områderne blev udpeget. Dette er sket for at sikre fuld overensstemmelse mellem områdegrenserne og de oprindelige beslutninger, herunder de daværende høringssvar.

1.4 Høringer

Miljøstyrelsen har i forbindelse med arbejdet med justerede Natura 2000-grænser ønsket en bred inddragelse af offentligheden i processen. Derfor har Miljøstyrelsen i løbet af processen foretaget flere høringer.

Først er der foretaget en teknisk høring af kommuner og offentlige lodsejere, hvor kommunerne i deres egenskab som myndighed blev bedt om at komme med faglige og tekniske bidrag med fokus på bynære arealer og intensive jordbrugsarealer, der kunne tages ud af Natura 2000-områderne. Naturstyrelsen og Forsvaret blev ligeledes inddraget i denne tekniske proces blandt andet i forhold til forslag til, hvor det eventuelt ville være muligt at udvide Natura 2000-områderne.

Dernæst er der foretaget en høring over et høringsforslag i perioden fra 28. september 2017 til 3. januar 2018. Som følge af ændringer på baggrund af modtagne høringssvar har et nyt forslag til justerede Natura 2000-grænser været i målrettet høring i perioden fra 17. maj til 31. maj 2018. De enkelte høringer beskrives nærmere i det nedenstående.

Gennem hele processen med tilpasning af Natura 2000-områders grænser har Miljøstyrelsen haft en løbende dialog med forskellige interessenter, herunder afholdt møder med Kommunernes Landsforening, KTC – Kommunalteknisk Chefforening, de enkelte kommuner, erhvervet (bl.a. Skovforeningen, Landbrug og Fødevarer, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Fiskeriforening), de grønne organisationer (Danmarks Naturfredningsforening, Birdlife/DOF) og Naturstyrelsen.

I forbindelse med udarbejdelse af forslag til justerede Natura 2000-grænser har Miljøstyrelsen indhentet tekniske input fra kommuner og offentlige lodsejere. Kommunerne er i deres egenskab som myndighed blevet bedt om at komme med faglige og tekniske bidrag omkring Natura 2000-områderne med fokus på bynære arealer og intensive jordbrugsarealer, der kan tages ud af Natura 2000-områderne.

På baggrund af blandt andet de berigtigede Natura 2000-områders grænser og tekniske bidrag fra kommunerne har Miljøstyrelsen udarbejdet et forslag til justerede Natura 2000-grænser. Dette forslag har været i offentlig høring i perioden fra 28. september 2017 til 3. januar 2018. Høringen var annonceret i landsdækkende medier samtidig med, at der blev udsendt høringsbreve til interessenter og særligt berørte lodsejere (defineret som lodsejere med CVR-nummer indenfor grænserne af forslag til ny afgrænsning af Natura 2000-områder).

Der blev i alt modtaget ca. 1.100 høringssvar indeholdende ca. 2.000 ændringsforslag.

De modtagne svar fra denne høring gav i flere situationer anledning til ændringer i det oprindelige forslag til justerede Natura 2000-grænser. Derfor udsendte Miljøstyrelsen et nyt forslag til justerede Natura 2000-grænser. Dette forslag blev sendt i en høring målrettet lodsejere med arealer, hvor der foreslås yderligere ændringer i forhold til den nuværende udpegning af Natura 2000-områder. Denne høring blev gennemført i perioden fra 17. maj til 31. maj 2018. I høringsbrevene har der været angivet en begrundelse for de påtænkte justeringer. På baggrund af denne høring modtog Miljøstyrelsen ca. 150 høringssvar.

Der har i forbindelse med høringen i sidste halvdel af 2017 og den målrettede høring i maj 2018 været udsendt materiale og kort, som har beskrevet de påtænkte justeringer, ligesom der på Miljøstyrelsens hjemmeside har været detaljerede oplysninger om baggrunden for arbejdet med justeringer af Natura 2000-grænserne og kriterierne bag.

De foretagne høringer er sket for at skabe et mere præcist grundlag for de faglige vurderinger for nye Natura 2000-områdegrenser, som først med udstedelsen af en bekendtgørelse om Natura 2000-grænserne vil være endelige. De foreslåede justeringer i Natura 2000-områderne skal godkendes af EU-kommissionen.

2 Sammenfatning af høringsforslag og høringssvar for Natura 2000-område N111 Røjle Klint og Kasmose Skov

2.1 Sammenfatning af høringsforslaget

Sammenholdt med den gældende afgrænsning af N111, er der i Miljøstyrelsens høringsforslag foreslået reduktioner, idet bebyggede arealer og arealer med intensiv landbrugsdrift er taget ud. Områdegrenserne er berigtiget og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet.

2.2 Sammenfatning af høringssvarene

Der er indkommet 1 høringssvar indeholdende i alt 2 ændringsforslag fra Danmarks Naturfredningsforening afd. Middelfart.

Der er forslag om udvidelse af N111 mod vest for at få arealer med strandeng og overdrev med i Natura 2000-området og mod sydøst for dels at få høringsforlagets reduktion på stedet annulleret, og dels for at få et landbrugsareal med tre vandhuller med i N111.

I de kommende afsnit er ændringsforslagene gengivet i hovedtræk. Miljøstyrelsens kommentarer til de enkelte emner er anført i kursiv.

Af hensyn til det generelle overblik og læsevenlighed nævnes alene organisationer og kommuner med navn. Lodsejere og virksomheder er samlet under betegnelsen lodsejere. Alle høringssvar kan findes på <https://fugle-habitat-2017.horing.mfvm.dk>

I Miljøstyrelsens kommentering af høringssvarene henvises med links til eksisterende lovgivning og øvrigt materiale som f.eks. vejledninger, hvor dette er relevant.

3 Høringsvar vedr. generelle emner

Der er ikke indkommet høringsvar, der omhandler generelle emner.

4 Behandling af områdespecifikke emner

Område N111 Røjle Klint og Kasmose Skov består af følgende habitatområde:

- H95 Røjle Klint og Kasmose Skov

Figur 2. H95

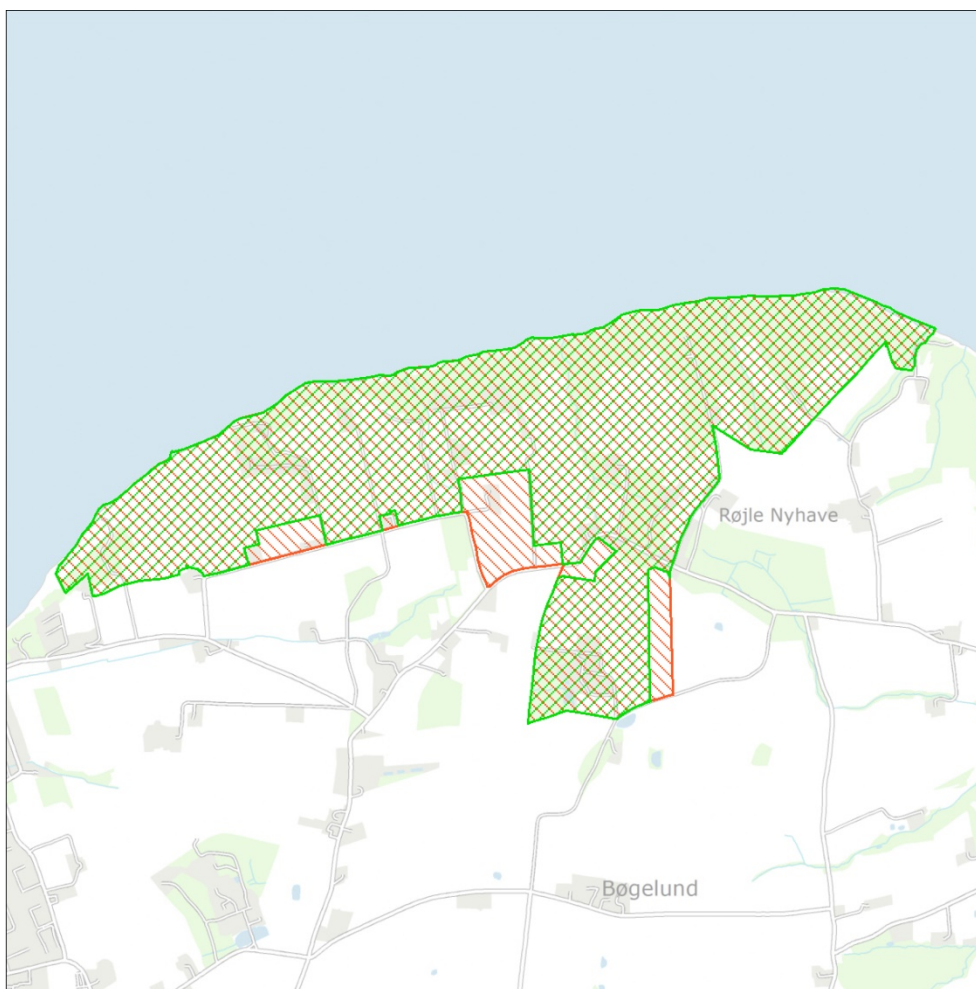
Høringsvar med konkret arealforslag til de enkelte habitat- og fuglebeskyttelsesområde samt høringsforslagets forslag om justeringer i områdegrensene vil blive gennemgået område for område i de følgende afsnit.

4.1 Habitatområde H95 Røjle Klint og Kasmose Skov

4.1.1 Høringsforslag

I Miljøstyrelsens høringsforslag er der sket reduktion af H95, idet arealer med intensiv landbrugsdrift er taget ud af habitatområdet. Områdegrensene er berigtiget og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet.

Figur 3 viser de berigtigede grænser samt høringsforslaget for habitatområde H95 Røjle Klint og Kasmose Skov.

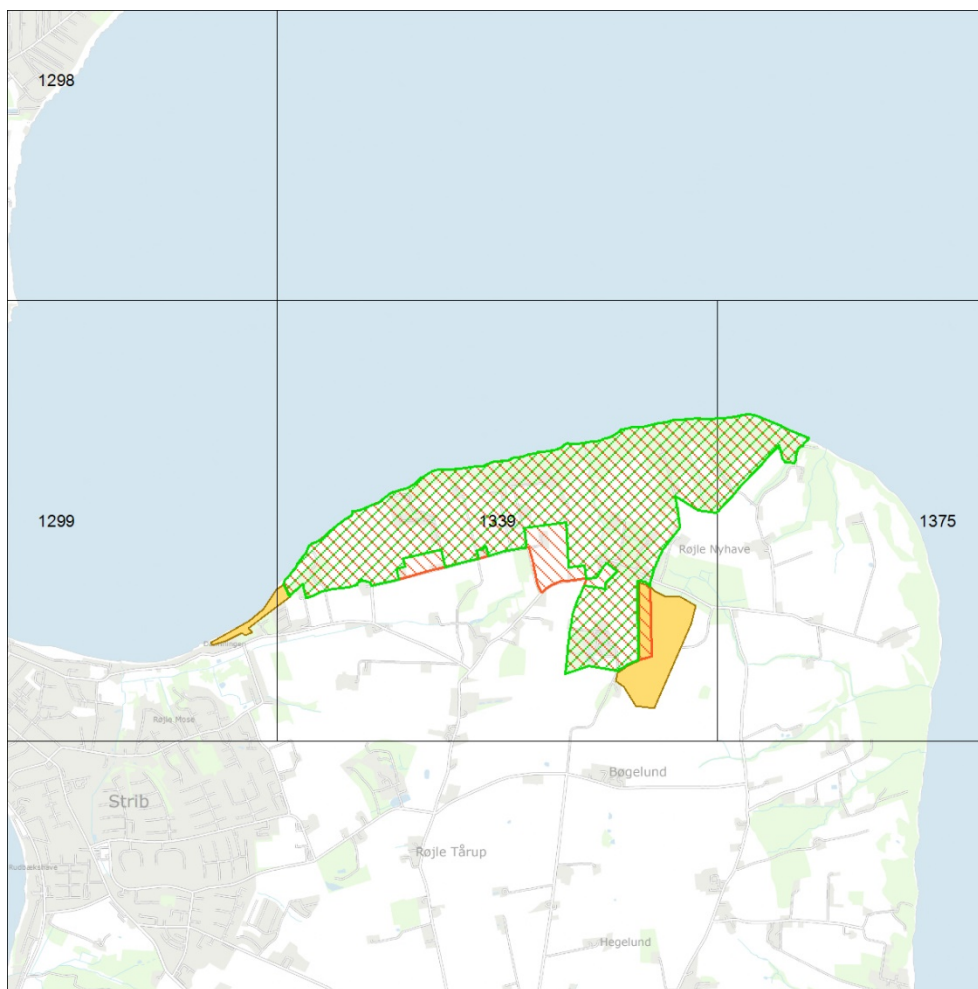

Figur 3. Habitatområde H95. Den røde skravering viser de berigtede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. Dvs. at arealer, der kun er skraveret med grønt er forslag til udvidelser, og arealer, der kun er skraveret med rødt er forslag til reduktioner.

4.1.2 Indkomne høringssvar

Miljøstyrelsen har modtaget i alt 2 ændringsforslag til habitatområdet. Ændringsforslagene er fra Danmarks Naturfredningsforening afd. Middelfart.

På figur 4 ses Miljøstyrelsens høringsforslag samt de indkomne ændringsforslag, der indeholder et konkret geografisk forslag til ændringer i områdefrænsningen. Ændringsforslagene behandles i grupper ud fra deres geografiske placering. Dette gøres ved at underopdele området i en række kvadrater på 2,5 km x 2,5 km der bruges til at foretage en systematisk gennemgang af høringsforslaget og behandling af indkomne ændringsforslag. Kvadraterne gennemgås efter hinanden med start længst mod vest.

Figur 4. Habitatområde H111. Den røde skravering viser de berigtigede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. De gule helfarvede polygoner viser ændringsforslagene, således at gul er forslag til udvidelse.

4.1.2.1 Kvadrat 1299, 1339, 1375 - arealer ved Røje Klint og Kasmose Skov

Miljøstyrelsen har foreslået habitatområdet reduceret med arealer der består af intensivt drevne arealer. Områdegrænsen er desuden justeret med fokus på at følge naturlige skel og udtage bebyggelser. Justeringen er sket, da arealerne lever op til miljøstyrelsens [faglige kriterier](#). Miljøstyrelsen har vurderet tilgængeligt fagligt materiale i form af Naturdatabasen. Miljøstyrelsen har desuden foretaget en vurdering af flyfotos fra 1995 og 2016. Det vurderes, at de udtagne arealer på begge fotos er intensivt drevne arealer og bebyggelser. Ud fra dette har Miljøstyrelsen vurderet, at arealerne kan udtages fra habitatområdet, uden at der sker en kvalitativ forringelse af beskyttelsen i forhold til den eksisterende udpegning.

Danmarks Naturfredningsforening - Middelfart foreslår en ny udvidelse af H95 mod vest. I alt ca. 2ha. Forslaget begrundes med, at udvidelsen efter foreningens opfattelse omfatter arealer med strandeng og overdrev.

Natura 2000-grænsejustering er initieret af Aftale om Naturpakken, maj 2016. Formålet med Naturpakken er at fjerne intensivt drevne arealer og evt. at udvide med nye arealer. Danmarks Naturfredningsforening Middelfart foreslår en udvidelse af habitatområdet mod sydvest med en

smal bræmme, som ifølge DN indeholder kalkoverdrev og strandeng, der begge udgør en del af områdets udpegningsgrundlag. Ud fra eksisterende datagrundlag vurderer Miljøstyrelsen, at forekomsterne af habitatnatur har en naturkvalitet, der ikke lever op til Miljøstyrelsens faglige kriterier for en udvidelse af Natura 2000-området. Da de gældende danske udpegninger af Natura 2000-områder er godkendt af EU-Kommissionen så vurderes det, at der ikke er behov for yderligere udpegningsarealer for at leve op til EUs krav. På den baggrund fastholdes høringsforslagets områdegrænser.

Danmarks Naturfredningsforening - Middelfart foreslår en ny udvidelse af H95 mod sydøst, samt at en af Miljøstyrelsens foreslåede reduktioner annulleres. Den foreslåede udvidelse omfatter i alt ca. 16ha landbrugsjord med tre vandhuller. Forslaget begrundes med, at de tre vandhuller er potentielle levesteder for stor vandsalamander, der er på udpegningsgrundlaget i H95.

Natura 2000-grænsejustering er initieret af Aftale om Naturpakken, maj 2016. Formålet med Naturpakken er at fjerne intensivt drevne arealer og evt. at udvide med nye naturarealer. Danmarks Naturfredningsforening Middelfart foreslår en udvidelse af habitatområdet mod sydøst med et intensivt dyrket markareal, der indeholder 3 vandhuller, som efter DN's vurdering er potentielt levested for stor vandsalamander, som udgør en del af områdets udpegningsgrundlag. Ud fra eksisterende datagrundlag vurderer Miljøstyrelsen, at vandhullerne har en naturkvalitet, der ikke lever op til Miljøstyrelsens faglige kriterier for en udvidelse af Natura 2000-området. Da de gældende danske udpegninger af Natura 2000-områder er godkendt af EU-Kommissionen så vurderes det, at der ikke er behov for yderligere udpegningsarealer for at leve op til EUs krav. På den baggrund fastholdes høringsforslagets områdegrænser.

4.1.3 Opsamling

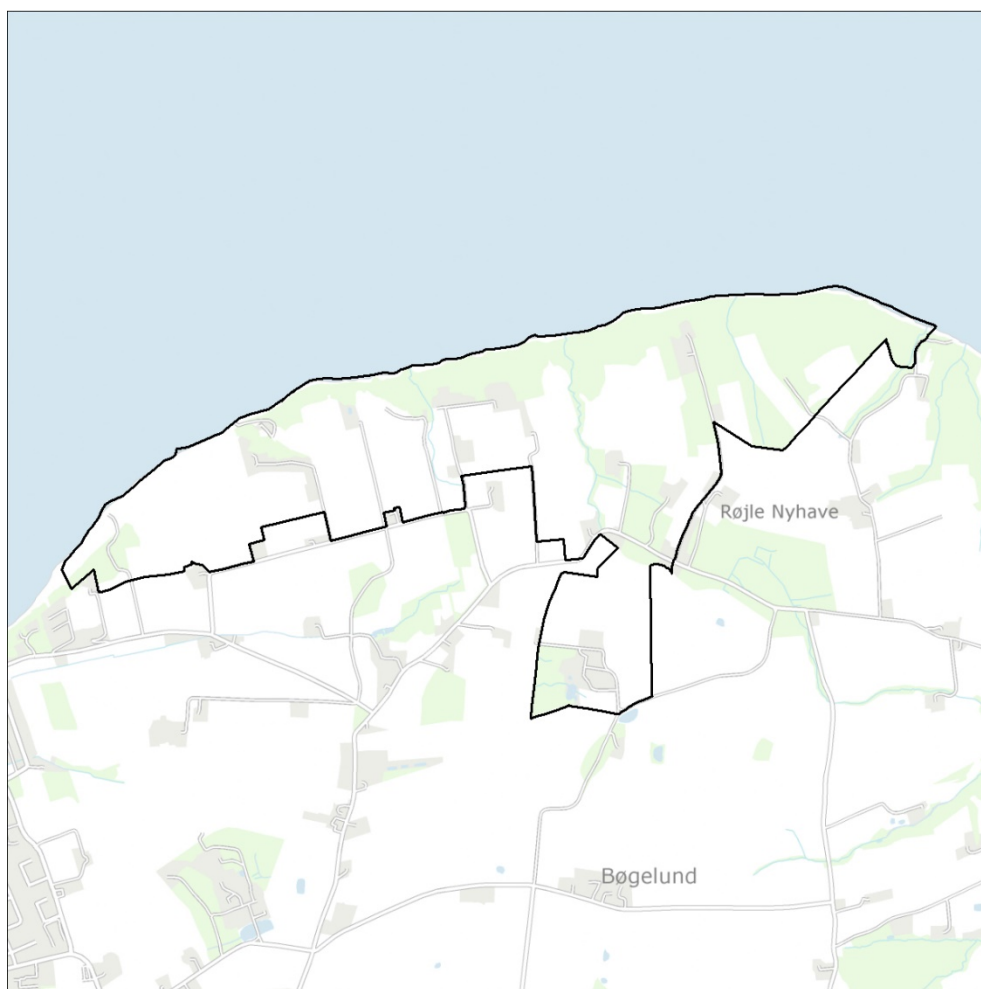
Afgrænsningen af habitatområde H95 er justeret på baggrund af Miljøstyrelsens høringsforslag og de indkomne høringssvar. I alt reduceres habitatområdet med 15 ha.

5 Miljøstyrelsens forslag til nye grænser for N111 Røjle Klint og Kasmose Skov

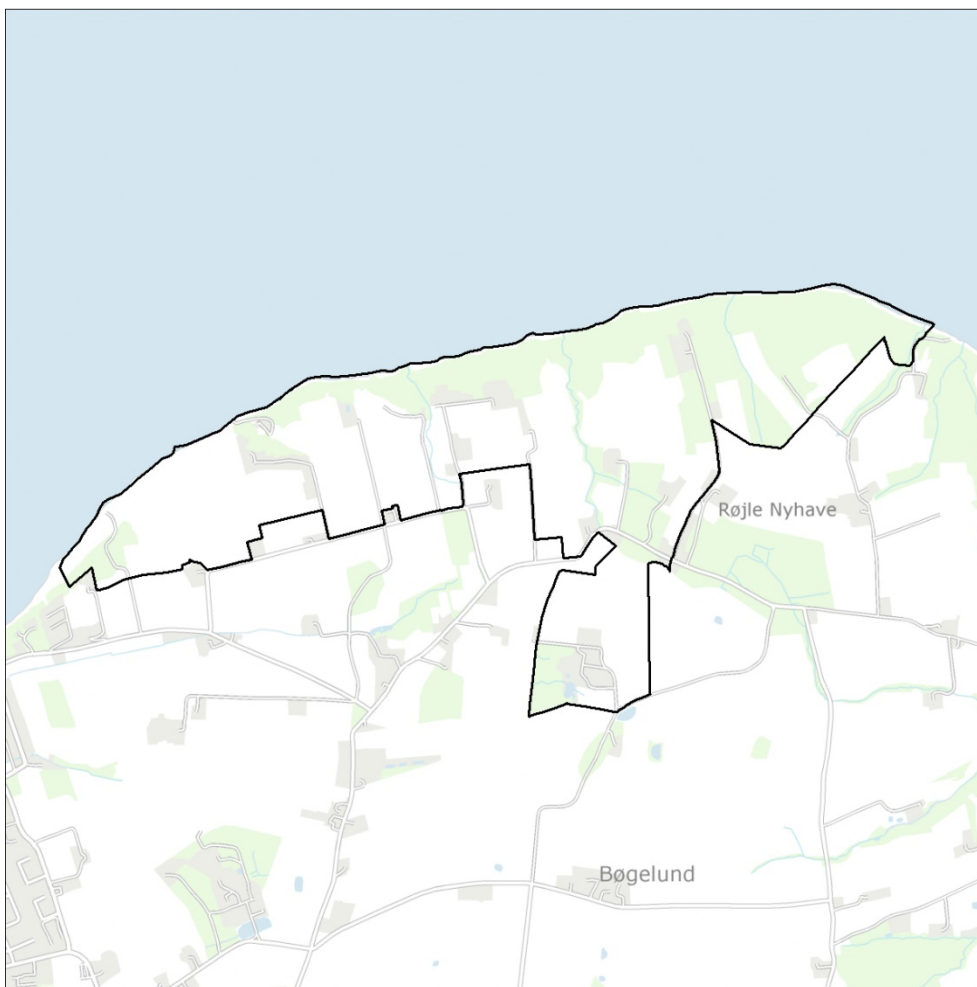
5.1 Opsamling

Afgrænsningen af Natura 2000-område N111 Røjle Klint og Kasmose Skov er justeret på baggrund af Miljøstyrelsens høringsforslag. I alt er der sket en reduktion af Natura 2000-områdets areal på 15 ha.

Den endelige områdeafgrænsning fremgår af figur 5 og 6.

Figur 5. Den endelige afgrænsning af Natura 2000-område N111 Røjle Klint og Kasmose Skov, der består af Habitatområde H95.

Figur 6. Den endelige afgrænsning af Habitatområde H95 Røjle Klint og Kasmose Skov.

5.2 Den videre proces

Justeringerne af Natura 2000-områdernes grænser skal godkendes af EU- Kommissionen. På baggrund af de udarbejdede justeringer af Natura 2000-områdernes grænser udsteder Miljø- og Fødevareministeriet en bekendtgørelse, som sendes i høring 20. august – 17. september 2018 med henblik på, at de foreslåede udvidelser opnår beskyttelse som Natura 2000-områder. På arealer med foreslåede reduktioner opretholdes Natura 2000-beskyttelsen under den kommende dialog med EU-Kommissionen. Dette sker i overensstemmelse med EU-Kommissionens retningslinjer for ændringer i Natura 2000-områders afgrænsning.

Ultimo oktober 2018 underretter Miljø- og Fødevareministeriet EU-kommissionen om de foretagne og foreslåede justeringer af områdegrensene herunder præsentation af principper for justeringerne og arealmæssige konsekvenser. Dialogen med EU-kommissionen forventes afsluttet medio 2019, hvorefter de endelige Natura 2000-områdegrensere kan fastlægges ved udstedelse af en ny bekendtgørelse.